

**Förordning
om ändring i förordningen (SKOLFS 2009:2)
om kursplan för utbildning i svenska för
invandrare;**

SKOLFS 2016:42

Utkom från trycket
den 8 juni 2016

utfärdad den 19 maj 2016.

Regeringen föreskriver¹ att rubriken till förordningen (SKOLFS 2009:2) om kursplan för utbildning i svenska för invandrare² och bilagan till förordningen ska ha följande lydelse.

**Förordning om kursplan för kommunal vuxenutbildning i
svenska för invandrare**

1. Denna förordning ska kungöras i Statens skolverks författningssamling (SKOLFS).
2. Förordningen träder i kraft den 1 juli 2016.

På regeringens vägnar

AIDA HADZIALIC

Anders Jutell
(Utbildningsdepartementet)

¹ Jfr prop. 2014/15:85, bet. 2014/15:UbU13, rskr. 2014/15:246.

² Senaste lydelse av förordningens rubrik SKOLFS 2012:13.

Kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare

Utbildningens syfte

Den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare är en kvalificerad språkutbildning som syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket. En elev med ett annat modersmål än svenska ska inom utbildningen få lära sig och utveckla ett funktionellt andraspråk. Utbildningen ska ge språkliga redskap för kommunikation och aktivt deltagande i vardags-, samhälls- och arbetsliv. Utbildningen syftar också till att ge vuxna invandrare som saknar grundläggande läs- och skrivfärdigheter möjlighet att förvärva sådana färdigheter. En elev som inte är funktionellt litterat eller har ett annat skriftsystem än det latinska alfabetet ska få läs- och skrivundervisning inom ramen för utbildningen.

Utbildningen ska rikta sig till personer som har olika erfarenheter, livssituation, kunskaper och studiemål. Utbildningen ska planeras och utformas tillsammans med eleven och anpassas till elevens intressen, erfarenheter, allsidiga kunskaper och långsiktiga mål.

Utbildningen ska, med utgångspunkt från individens behov, kunna kombineras med förvärvsarbete eller andra aktiviteter, t.ex. arbetslivsorientering, validering, praktik eller annan utbildning. Den måste därför utformas så flexibelt när det gäller tid, plats, innehåll och arbetsformer att det är möjligt för eleven att delta i undervisningen.

Utbildningens mål och karaktär

Målet för den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare är att eleven ska utveckla

- sin förmåga att läsa och skriva svenska,
- sin förmåga att tala, samtala, läsa, lyssna och förstå svenska i olika sammanhang,
- ett gott uttal,
- sin förmåga att använda relevanta hjälpmedel,
- sin förmåga att anpassa språket till olika mottagare och situationer,
- insikter i hur man lär sig språk, och
- inlärnings- och kommunikationsstrategier för sin fortsatta språkutveckling.

Den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare karaktäriseras av att eleven utvecklar en kommunikativ språkförmåga. Detta innebär att kunna kommunicera, såväl muntligt som skriftligt, utifrån sina behov. Eleven måste få kunskaper och färdigheter av olika slag för att kunna göra relevanta språkliga val i förhållande till den aktuella kommunikativa situationen. Den kommunikativa språkförmågan innefattar olika kompetenser som samverkar och kompletterar varandra. En kommunikativ språkförmåga förutsätter därför både tillgång till ett språkligt system och kunskaper om hur detta system används. Kunskap om det språkliga systemet innefattar ord, fraser, uttal och grammatiska strukturer, medan kunskap om språkanvändningen handlar om

hur man bygger upp en text och gör funktionella språkliga val och anpassningar i förhållande till mottagare och syfte. En viktig kompetens är även att kunna använda strategier för att på det mest effektiva sättet få fram sitt budskap.

Inom den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare ska eleven utveckla sin medvetenhet om hur språkinläring går till och sin insikt i det egna lärandet. Eleven ska också utveckla sin interkulturella kompetens genom att reflektera över egna kulturella erfarenheter och jämföra dem med företeelser i vardags-, samhälls- och arbetsliv i Sverige.

Inom den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare ska eleven utveckla sin kompetens att använda olika digitala verktyg och hjälpmedel för information, kommunikation och lärande.

Det vidgade textbegreppet är av stor vikt inom den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare. Att tillägna sig och bearbeta texter behöver inte alltid innebära läsning utan även avlyssning, bild- och filmstudium.

Utbildningens uppbyggnad

Utbildningen består av tre olika studievägar, 1, 2 och 3, som riktar sig till personer med olika bakgrund, förutsättningar och mål. Studieväg 1 utgörs av kurserna A och B, studieväg 2 av kurserna B och C samt studieväg 3 av kurserna C och D. De fyra kurserna tydliggör progressionen inom utbildningen. Studieväg 1 vänder sig i första hand till personer med mycket kort studiebakgrund och studieväg 3 till dem som är vana att studera. Trots att en elev kan avsluta den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare efter respektive kurs eller studieväg är intentionen att alla elever ska ges möjlighet att studera till och med kurs D.

Två av kurserna finns i mer än en studieväg. Beroende på studieväg kan var och en av dessa två kurser, kurs B och kurs C, vara antingen nybörjarkurs eller fortsättningskurs. Oavsett om kursen är nybörjarkurs eller fortsättningskurs är kurskraven desamma, men kursen får helt olika utformning beroende på elevens studievana, utbildningsbakgrund och kunskaper i svenska vid kursstarten samt vald studieväg. Bedömningen av på vilken nivå en elev ska börja sina studier utgår från en kartläggning av hans eller hennes kunskaper, förutsättningar och vad som i övrigt kan ha betydelse för möjligheterna att uppfylla kraven.

Kurserna är relaterade till den gemensamma europeiska referensramen för språk; lärande, undervisning och bedömning. Kurs A motsvarar nivå A1-/A1, kurs B motsvarar nivå A1/A2, kurs C motsvarar nivå A2/A2+ och kurs D motsvarar B1/B1+.

Läs- och skrivinläring

Utbildningen avseende läs- och skrivinläring vänder sig till personer utan tidigare utbildning och till personer som har kort utbildning och som inte är funktionellt litterata. De ska i utbildningen få möjlighet att förvärva grundläggande läs- och skriftfärdigheter, vilket inbegriper att fördjupa och automatisera sina kunskaper. Att bli litterat i grundläggande bemärkelse kan ta lång tid.

SKOLFS 2016:42 Utbildningen vänder sig även till personer som är litterata men inte behärskar det latinska alfabetet. I detta fall ser lärprocessen annorlunda ut.

Läs- och skrivinläringen knyts inte till någon av kurserna A–D, utan utgör en egen del som kan läsas fristående eller kombineras med någon av kurserna. Det är alltså en process som kan pågå under hela den tid som eleven deltar i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, för att färdigheterna ska hinna automatiseras. Undervisningen får ske på elevens modersmål eller annat språk och bör även då kunna ske parallellt med undervisning i svenska.
